

A Fővárosi Ítéletábrla a dr. Némethi Gábor ügyvéd (.....) által képvlselt felperesnek a dr. Gere István ügyvéd (.....) által képvlselt alperes ellen tisztességtelen szerződési feltétel érvénytelenségének megállapítása íránt indított perében a Budapest Környéki Törvényszék 2016. október 27-én kelt 7.G.40.206/2016/6. számú ítélete ellen az alperes részéről benyújtott fellebbezés folytán - nyilvános fellebbezési tárgyaláson - meghozta a következő

ítéletet:

A Fővárosi Ítéletábrla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 40.000 (negyvenezer) forint másodfokú perköltséget.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

Indokolás

Az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás lényege szerint a peres felek 2007. június 26. napján kötöttek kölcsönszerződést, alperes, mint hitelező a szerződésben arra vállalt kötelezettséget, hogy adósnak, azaz felperesnek 82.143 svájci frankot bocsájt rendelkezésére a ingatlan megvásárlására. A felperes 10.600.000 forint finanszírozási igényt jelentett be.

A szerződés 1.4. pontja a következőt tartalmazza: „Felek kijelentik, és kötelezik magukat arra, hogy bármely elszámolási vita, illetve banki igény kielégítés esetére, vagy a jelen okirat szerinti kölcsönből mindenkor fennálló kölcsön és egyéb tartozás mértékére, a folyósítás tényleges időpontja, a teljesítési kötelezettség lejáratának megállapítása, valamint bármely egyéb, a közvetlen bírósági végrehajtás céljából szükséges tény, adat megállapítása tekintetében az Adós Banknál vezetett számlái, és a Bank nyilvántartásai, könyvei alapján készült közjegyzői okiratba foglalt ténytanúsítványt fogadják el, mint közhiteles, aggálytalan tartalmú bizonyítékot.

Ennek megfelelően a kölcsön és járuléka nem, vagy nem szerződés szerinti megfizetése esetén a végrehajtás alapjául szolgáló, mindenkor fennálló kölcsön-, és járuléktartozást, továbbá a fent hivatkozott tényeket jelen okirat mellett, az Adós Banknál vezetett számláiról, illetve a Bank nyilvántartásai, könyvei alapján készült közjegyzői okiratba foglalt ténytanúsítvány tanúsítja, amelynek elfogadására a Felek jelen okirat aláírásával kötelezettséget vállálnak.

Felek/Adós felkéri(k) a jelen okiratot szerkesztő közjegyzőt, vagy egyébként illetékességgel bíró közjegyzőt, hogy a fenti kölcsönből fennálló kölcsön és járuléka, továbbá egyéb tartozás mértékét, továbbá a fent hivatkozott tényeket, adatokat esetleges végrehajtási eljárás kezdeményezése esetén, a Bank felkérésére az Adósok Banknál vezetett számlái, a Bank nyilvántartásai, könyvei alapján és nyilvántartásokba való betekintéssel közjegyzői tanúsítványba foglaltan tanúsítsa, e tekintetben a banktitok megtartásának kötelezettsége alól a felmentést megadják."

Felperes kereseti kérelmében ezen kikötések tisztességtelensége megállapítását kérte. A

tisztességtelenség körében a 18/1999. (II.5.) Korm. rendelet 1. § (1) bekezdés a.),b.), i.) és j.) pontjára hivatkozott, valamint a Ptk. 209/A. § (2) bekezdésére, további eseti döntésre, előadta, a felperes tartozása mindenkor összege a Bank egyoldalú nyilatkozata alapján kerül megállapításra, a közjegyzői okirat közvetlen végrehajtás alapjául szolgál. Az adósnak a banki kimutatást kell elfogadnia, a bizonyítási teher a hátrányára megfordul. Felperes tehát nem a bank által kimutatott tartozásról annak ismeretében tett nyilatkozatot, hanem már előzetesen a banki kimutatást fogadta el.

Az alperes a kereset elutasítását kérte. Előadta, a Ptk. 209. § (1) bekezdése feltételei nem állnak fenn, a közvetlen végrehajtási jog alperes számára olyan többlet jogosultságot jelent, melyre maga a felperes jogosította fel. A végrehajtás megindításának a feltétele, hogy a bíróság egy közjegyzői okiratot végrehajtási záradékkal lásson el, a ténytanúsítvány a végrehajtáshoz szükséges feltétel bekövetkeztét, illetve a felperes fizetési kötelezettsége összegét is tartalmazza. Csak alperes nyilvántartásai szolgálhatnak a kiállítás alapjául, a szerződési feltétel a követelés érvényes létrejöttét, a felperes tartozása összegét nem befolyásolja és nem fordítja meg a bizonyítási terhet felperes hátrányára, egyébként is alperes, mint végrehajtást kérő köteles megjelölni a végrehajtani kívánt összeget. Ezzel szemben a felperes a jogszabály által lehetővé tett speciális jogorvoslati eszközökkel élhet. A Ptk. 209. § (5) bekezdésére is hivatkozott, a feltétel nem tisztességtelen, megfelel a Vht. 25. §-ban írtaknak.

Az elsőfokú bíróság a 2016. október 27-én kelt 7.G.40.206/2016/6. számú ítéletével megállapította, hogy a felek által 2007. június 26. napján 2127646. számú megkötött kölcsönszerződés 1.4. pontja megjelölt kikötése tisztességtelen, nem jelent kötelezettséget a felperesre nézve. Kötelezte alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 116.000 forint perköltséget. Az elsőfokú bíróság a határozatát a Ptk. 209. § (1) és (2) bekezdésére, (3) és (5) bekezdésére, a Ptk. 209/A. §-ra alapítva, ezen jogszabályi rendelkezések felhívása után megállapította, a perbeli kikötés a fogyasztói szerződésben egyedileg meg nem tárgyalt feltétel, a jóhiszeműség és a tisztesség követelményének sérelmével egyoldalúan, indokolatlanul a fogyasztó hátrányára bontja meg a szerződésből fakadó jogok, kötelezettségek egyensúlyát. A kölcsönszerződés nem bír közokirat jelleggel, az alperes által kiállított közjegyzői tanúsítvány azonban már igen, ennek birtokában közvetlen végrehajtást indíthat alperes, a bizonyítási teher a fogyasztó hátrányára megváltozott, a Pp. 3.§, 164. § (1) bekezdése nem érvényesült, a Pp.195. § (6) bekezdése értelmében felperes ellenbizonyításra kényszerül. Neki kell a közokiratban foglaltakat cáfolnia, a közokirat hiányában a bank lenne köteles bizonyítani a követelés fennálltát és összegét. Ebből következően a Korm. rendelet 1.§ j.) pontja alapján a kikötés tisztességtelen.

Az elsőfokú bíróság az a.) b.) és i.) pontok alapján fennálló tisztességtelenség vizsgálatát mellőzte és a Pp. 78. § (1) bekezdése, valamint a 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 2. § (1) bekezdés a.) pontja alapján, valamint az Itv. 39.§ 3.b és 42.§ 1.a. pontja alapján rendelkezett a perköltség viseléséről.

Az ítélet ellen alperes fellebbezett, kérte az elsőfokú ítélet megváltoztatását, a kereset elutasítását és felperes perköltségben marasztalását. A per során előterjesztett érdemi ellenkérelmében és a elsőfokú tárgyaláson általa előadottakat fenntartva, előadta, a kölcsönfolyósítás előfeltétele volt a szerződéses kikötést is tartalmazó megállapodás megkötése, a bizonyítási teherre vonatkozó tájékoztatással kapcsolatos kifogás előadása mellett kifejtette, a kikötés nem jelent felperes számára hátrányos eltérést a felperes közjegyzői okiratban foglalt egyoldalú kötelezettség vállaló nyilatkozatán alapuló közvetlen bírósági végrehajtás szabályaihoz képest. Felperes részletes tájékoztatást kapott, hátrányos eltérést a kikötés számára nem jelent a Vht. 21. 1.2. a hatályos 23/C. §-a figyelembevételével. Utalt arra, az ügyleti okiratot, illetve a ténytanúsító okiratot különböztetjük meg a közjegyzői okiratok típusai között. Alperesnek a közvetlen bírósági végrehajtáshoz való joga

nem a ténytanúsítványon, hanem a közjegyzői okiraton nyugszik, a bizonyítási terhet a kikötés nem fordítja meg, helyesen utalt a közjegyzői okiratba foglalás kapcsán az elsőfokú bíróság arra, hogy ez feljogosítja a hitelezőt a közvetlen bírósági végrehajtásra de tévesen ítélte a bizonyítási teher felperes hátrányára történő megváltoztatásaként a kikötést. A közjegyzői okirattal szemben felperest terheli annak bizonyítása, hogy az ott meghatározott kölcsön és járulékaik összegéhez képest felperes fizetési kötelezettsége érvényesen létre sem jött, csökkent, vagy megszűnt, vagyis a kölcsönszerződés közjegyzői okiratba foglalásával a bizonyítási teher már megfordult és a felperest terheli a bizonyítás. Alperesnek lehetősége van a felmondás tényéről és az általa nyilvántartott adatokról bármikor közjegyzői ténytanúsítvány kiállítását kérni. Ez a közjegyzői törvény szerinti közokirat, melyhez a Pp. 195. § (1) bekezdésében meghatározott bizonyító erő fűződik. A támadott kikötés semmilyen rendelkezést nem tartalmaz arra nézve, hogy a ténytanúsítványban foglaltakat felperes utóbb nem vitathatná. A végrehajtás megszüntetési, korlátozási perben a Pp. 164. § (1) bekezdése folytán egyébként is az ügyfelet terhelne annak bizonyítása, hogy a banki nyilvántartás nem megfelelő. A kikötés nem csorbítja felperes igényérvényesítési lehetőségeit sem, ebben a körben a bíróság a Vht. magyarázatára hivatkozott. A kikötés nem jogosítja fel alperest a szerződés értelmezésére, nem sérti a Kormányrendeletben foglaltakat. Kérte az ítélet megváltoztatását és a kereset elutasítását, csatolta a közjegyzői okiratot.

A felperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú ítélet helybenhagyását, illetve alperes perköltségben marasztalását kérte. Előadta, a 18/1999. (II.5) Korm. rendelet 1. § (1) bekezdés b.) pontja szerinti tisztességtelenséget az elsőfokú bíróság nem állapította meg de ezt a Fővárosi Ítéltábla hivatalból is megállapíthatja. A tisztességtelenséget nem csupán a végrehajthatóság szempontjából kell vizsgálni, ebben a körben eseti döntéseket hívott fel. Csatolta az 1541/2007. közjegyzői okiratot felperes egyoldalú kötelezettségvállalási nyilatkozatáról.

A fellebbezés az alábbiakra tekintettel megalapozatlan:

Az elsőfokú bíróság a tényállást helyesen állapította meg és helytállóak voltak levont jogi következtetései is, azokkal a Fővárosi Ítéltábla egyetértett.

A fellebbezésben felhozottakra figyelemmel a Fővárosi Ítéltábla kiemeli, a perbeli tisztességtelen kikötés alkalmas a felperesi fogyasztó és az alperes közötti egyenlőtlenség előidézésére, a fogyasztó hátrányára alperest előnyhöz juttatja, megkönnyíti a fogyasztóval szembeni igényérvényesítési lehetőségeit. Ugyanakkor az igényérvényesítést a fogyasztó részéről megnehezíti a perbeli közjegyzői ténytanúsítvánnyal szemben az adós a Pp. 195.§ (6) bekezdése figyelembevételével ellenbizonyításra kényszerül.

Mindezekre figyelemmel a Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét - lényegében helyes indokaira figyelemmel - a Pp. 254.§ (3) bekezdése alapján helybenhagyta.

Az eredménytelenül fellebbező alperes köteles a felperes javára a Pp. 78.§ (1) bekezdése és a Pp. 239.§-a alapján a másodfokú eljárással kapcsolatban felmerült ügyvédi munkadíjat, mint másodfokú perköltséget megfizetni a 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 3.§ (5) és (6) bekezdése alapján.

Budapest, 2017. április 19. napján

Dr. Gál Judit s. k.
a tanács elnöke

Dr. Molnár József s. k.
előadó bíró

Dr. Rutkai Éva s. k.
bíró

A kiadmány hiteléül:

Gesztesi Diana
tisztviselő